

SIMBOLUL DE CREDINȚĂ (CREZUL)¹

1. Cred² întru unul Dumnezeu: Tatăl³ Atotțiitorul⁴, Făcătorul cerului și al pământului, al tuturor celor văzute și nevăzute⁵.
2. Și întru unul Domn Iisus Hristos⁶, Fiul lui Dumnezeu, Unul Născut⁷, Care din Tatăl S-a născut mai înainte de toți vecii: Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat; născut, nu făcut; Cel de o ființă cu Tatăl, prin Care toate s-au făcut⁸;
3. Care, pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire⁹, S-a pogorât din ceruri și S-a întrupat de la Duhul Sfânt și din Maria Fecioara și S-a făcut Om¹⁰;
4. Și S-a răstignit pentru noi în zilele lui Ponțiu Pilat¹¹ și a pățimit și S-a îngropat;
5. Și a înviat a treia zi, după Scripturi¹²;
6. Și S-a suit la ceruri și șade de-a dreapta Tatălui;
7. Și iarăși va să vină, cu slavă, să judece viii și morții, a Cărui Împărăție nu va avea sfârșit.
8. Și întru Duhul Sfânt¹³, Domnul de viață Făcătorul, Care din Tatăl purcede¹⁴, Cel ce împreună cu Tatăl și cu Fiul este închinat și slăvit, Care a grăit prin proroci.
9. Întru una¹⁵, sfântă, sobornicească¹⁶ și apostolească Biserică¹⁷;
10. Mărturisesc un botez spre iertarea păcatelor¹⁸;
11. Aștept învierea morților;
12. Și viața veacului ce va să fie¹⁹. Amin!²⁰

Tatăl nostru, Care ești în ceruri, sfințească-Se numele Tău, vie Împărăția Ta, facă-se voia Ta, precum în cer așa și pe pământ. Pâinea noastră cea spre ființă, dă-ne-o nouă astăzi, și ne iartă nouă greșelile noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri. Și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăvește de cel viclean. Că a Ta este împărăția și puterea și slava în veci. Amin.

¹ Textul acestui Simbol de credință a fost alcătuit la primele două Sinoade Ecumenice (Niceea – anul 325 și Constantinopol – anul 381) și reprezintă un rezumat al principalelor dogme ale Bisericii. Învățăturile cuprinse în acest

Simbol sunt bazate pe Sfânta Scriptură (Biblia) și Sfânta Tradiție a Bisericii și nu pot fi modificate. Acceptarea prin credință a acestor învățături, dar mai ales înțelegerea și mărturisirea lor în consens cu întreaga Biserică Ortodoxă, reprezintă prima condiție (dar nu singura) de apartenență la Biserica lui Hristos.

² Cuvântul „cred” este pus la singular, pentru a scoate în evidență necesitatea credinței personale a fiecăruia și a unei mărturisiri conștiente a acestei credințe.

³ Crezul expune credința în fiecare Persoană a Sfintei Treimi: Tatăl, Fiul și Sfântul Duh, dar aceste trei Persoane nu sunt trei Dumnezei și nici nu reprezintă fiecare câte o treime din Dumnezeu, ci toți împreună și fiecare în parte sunt un singur Dumnezeu. Persoanele Sfintei Treimi dumnezeirea, puterea, sfințenia și toate celelalte atribute în comun, dar în același timp, fiecare din Ele o au deplin. Legătura indisolubilă a Persoanelor divine se datorează ființei dumnezeiești comune, dar și relației de iubire care există veșnic între Ele și se revarsă și asupra creației, în special asupra omului.

⁴ Adică cel care ține și susține toate. Dumnezeu nu doar a creat lumea și legile naturale după care aceasta se conduce, ci ține întreaga lume prin pronia și iubirea lui. După cum spune Mântuitorul Hristos, „Tatăl Meu până acum lucrează și Eu lucrez” (Ioan 5:17), ceea ce înseamnă că Dumnezeu n-a lăsat lumea de izbeliște, ci o guvernează prin legi și energii știute și neștiute de noi, dar care nu sunt întâmplătoare.

⁵ Se are în vedere crearea lumea nevăzută a îngerilor, care este o lume spirituală, și lumea materială care e legată de viața de pe pământ. Prin noțiunea de „cer / ceruri” (vezi și articolele 3 și 6), deseori teologia are în vedere lumea spirituală, transcendentă, și nu un loc sau spațiu cosmic; iar prin noțiunea de „pământ” se are în vedere anume cosmosul material, care deși este foarte mare și încă puțin cunoscut omului, este totuși limitat.

⁶ Mai departe Crezul vorbește despre a doua Persoană a Treimii – Fiul lui Dumnezeu, Care S-a făcut Om. Cuvântul „Iisus” exprimă numele pământesc al Mântuitorului și el se traduce: „Dumnezeu măntuiește”. Iar numele „Hristos” (în ebraică: „Mesia”), înseamnă „Unsul lui Dumnezeu”.

⁷ Doar Iisus Hristos este Fiul al lui Dumnezeu prin ființă/natură și de aceea este „Unul Născut”. Noi devenim fii ai lui Dumnezeu (cu „f” mic) prin har sau adopție/înfiere – lucru care ne dă posibilitatea să ne adresăm lui Dumnezeu ca unui Tată („Tatăl nostru, Care ești în ceruri...”).

⁸ Și Fiul a participat la crearea lumii. Deci nu numai Tatăl este creator, ci întreaga Treime.

⁹ Întruparea Fiului lui Dumnezeu S-a făcut nu de dragul manifestării puterii dumnezeiești, ci cu scopul mântuirii ființei umane căzute în păcat începând cu Adam și Eva, cărora le-a fost promis „Răscumpărătorul” (Facere 3:15).

¹⁰ Omul se îndepărtase atât de mult de Dumnezeu prin păcat, încât singura soluție a mântuirii era ca Însuși Dumnezeu să se facă Om, ca să-l ridice pe om și să-i vindece firea. Duhul Sfânt a pregătit pântecul Fecioarei Maria și Însuși Fiul lui Dumnezeu a intrat în pântecul ei și „și-a plămădit” trup omenesc. Astfel, Persoana născută din Fecioara Maria era și este Dumnezeu adevărat și Om adevărat.

¹¹ Pontiu Pilat (nu „Pilat din Pont”, pentru că a fost originar din Italia și nu din Pontul asiatic) – procurator roman în Iudeea între anii 26-36 ai erei creștine. Numele lui este menționat în Crez pentru a sublinia veridicitatea istorică a evenimentelor și că Iisus Hristos n-a fost un personaj legendar, despre care nu s-ar ști când și unde a trăit.

¹² Toate evenimentele s-au petrecut așa cum a fost profețit cu mult timp înainte în Scriptura Vechiului Testament. Deci Iisus este Cel pe care lumea îl aștepta ca Mântuitor și nu trebuie să mai așteptăm alt mântuitor.

¹³ Aici Crezul vorbește despre a treia Persoană a Dumnezeirii – Duhul Sfânt, egal în toate cu Tatăl și Fiul.

¹⁴ Contrar textului de la Ioan 15:26, în secolul IX romano-catolicii au adăugat în Crez expresia latină „Filioque”, adică „și de la Fiul”, spunând că Duhul Sfânt purcede nu doar de la Tatăl, ci și de la Fiul. Această abatere gravă de la adevărul de credință exprimat în Biblie a dus la despărțirea Bisericii în 1054. De atunci și până acum romano-catolicii au făcut și alte schimbări în învățătura de credință, îndepărtându-se și mai mult de credința primelor veacuri.

¹⁵ Cuvântul „una” nu este articol, ci numeral. El arată că Biserica lui Hristos este una (singură). Bisericile Ortodoxe locale, deși sunt 15 la număr (greacă, rusă, română etc.), toate formează împreună o singură Biserică. Și sectele se numesc „Biserică”, dar Hristos a lăsat în lume o singură Biserică și sunt membri reali ai ei doar cei care au păstrat neschimbată credința Sfinților Apostoli și a Sfinților Părinți și se împărtășesc din harul care s-a transmis neîntrerupt în Biserică de la apostoli și până astăzi (prin episcopi și preoți).

¹⁶ Sobornicitatea Bisericii înseamnă nu doar universalitate geografică, ci în primul rând consens și comuniune în învățătura de credință și în Sfintele Taine a tuturor Bisericilor locale și a membrilor lor. Un alt aspect important al sobornicității se referă la faptul că Biserica este condusă colegial (sinodal) de toți episcopii Bisericii, care sunt egali în ce privește succesiunea apostolică și se deosebesc doar prin titluri onorifice (patriarhi, mitropoliți, arhiepiscopi și episcopi). Biserica este condusă de adunarea episcopilor, iar în situații mai speciale, la luarea deciziilor sunt implicați și preoții, călugării și chiar credincioșii de rând, pentru că toți împreună formăm Biserica.

¹⁷ Credința noastră în Biserică este mărturisită imediat după credința în Dumnezeu-Treime și înainte de mărturisirea Botezului. Drumul nostru spre Dumnezeu este prin Biserica întemeiată de Hristos și nimeni nu poate primi Botezul și nici nu are folos din el dacă nu menține legătura cu Biserica prin împărtășirea continuă cu Trupul și Sângele lui Hristos (la Sfânta Liturghie).

¹⁸ Botezul nu doar dă iertarea păcatelor făcute până atunci, ci dă și putere de a lupta cu păcatul pe tot parcursul vieții, iar acest lucru ne reușește în măsura în care conlucrăm cu Dumnezeu, cu care ne unim prin făgăduința Botezului și prin nașterea duhovnicească „din apă și din Duh” (Ioan 3:5).

¹⁹ Învierea morților și viața veșnică nu sunt doar realități în care credem, ci și le așteptăm. Aceasta dă sens vieții duhovnicești și fără credința în înviere și viață veșnică nu are rost nici botezul, nici împărtășirea noastră.

²⁰ Cuvântul „Amin” (din ebraică) înseamnă „Așa este! / Așa să fie!”.